

MINDSZENTI HIRLAP

Pár szó a faluról.

Irta: Földes Béla dr.,
v. b. t. t., ny. miniszter.

Első panasz. Egy éleslátású aggodó hazafi, ki éveket töltött Németországban, nem régen azt panaszolta nekem, hogy míg a német faluban vasárnap mindenféle komoly munka: előadás, megbeszélés stb. folyik, addig a magyar faluban dinomdánom, fitogtatás, sőt léhaság. Bár azt hiszem, hogy a kép kissé tulsötét színekben van tartva, mégis megszivlelendő egy páratlan, elfogulatlan embernek ez a panasz.

Nálunk is, ahol annyi szó esik a falu kulturájáról, arra kell törekedni, hogy a szabadidő okos, hasznos dolgokra fordíttassék. Oly nagy ut áll még előttünk, míg valóban a falu kulturájáról beszélhetünk, hogy nem lehet eléggé hangsúlyozni a komoly nekikészülődsé szükségességét.

Második panasz. Vidékről, egy szatmármegyei középbirtokostól levelet kaptam, ki szintén panaszodik, hogy a falu nem akar tanulni, még állatvész idején sem akarja az ingyen adott oltóanyagot használni. Ellenben összevásárolt zongorát, selymet, harisnyát, mindenféle lim-lomot. Ugy látszik, a falu kissé tulgyorsan akar „civilizálódni”. Ez is nagy baj.

A falu büszkesége az egyszerűség. Az, hogy a gazdasszony tul akar tenni fényezésben a városi dámákon, egy veszélyes betegség. A falu óvja meg egyszerűségét, mert különben nem falu, csak a városnak egy nem sikerült tréfája, szóval karrikatúrája.

Harmadik panasz. Ez a panasz vonatkozik a falu gazdasági szokásaira, melyek a háboru után lényegesen megváltoztak. A falu inkább üzérkedésre adja magát, mint munkára. A gyors és könnyű gazdálkodás itt is a csábító ördög. A gazdaság beteg, azt elhanyagolják. Pedig a faluban csak annyi volna megengedhető a kereskedelmi szellemből, hogy a piachoz iparkodjék alkalmazkodni terményeivel, azaz, azt termelje, minek jó piaca és ára van és termékeit iparkodjék legjobban értékesíteni. Arra kellene törekedni, hogy a termelés sokoldalú legyen, hogy az év minden szakában nyújtson jövedelmet.

A kisgazda iparkodjék mint fogyasztó magát a piactól lehetőleg függetleníteni, mit ismét a háziipar kultiválásával érhet el.

Negyedik panasz. De nemcsak a faluval szemben van panasz, hanem azokkal szemben is, kik mint a falu vezetői szerepelnek. Ezeknek kötelessége volna, nemcsak hizelegni a falunak a népszerűség és a szavazatok kedvéért, hanem annak itt-ott az igazat is megmondani.

A jó apa oktatja a gyermekét. De a néphez intézett beszédekben sokszor csak panaszokat hallunk az adó miatt, a birtokreform miatt, az árdrágulás miatt, a benzin stb. vámja miatt, de nem hallunk panaszokat a nép hibái miatt.

Igen, a népet fel kell keresni, fel kell világosítani. Nagy propaganda munka szükséges, de az ne csapjon át demago-

giára. Ne uszitsuk a falut a város ellen, a gazdát az iparos, a kereskedő, a szellemi foglalkozásuk ellen, az egyik felekezettel a másik, az egyik nemzetiséget a másik, az egyik pártot a másik ellen.

Tanítani kell a falut, emelni kell a falut, kulturailag szépíteni kell a falut, de ne zavarjunk meg a falu gondolkozását.

A falu a nemzetek tartalékmedencéje, a város felfrissítő forrása. Legyünk rajta, hogy a magyar falu gazdaságilag, erkölcsileg, flzikailag és szellemileg mintaképet nyújtson, hogy jólét és béke honoljon minden falusi házban.

Boldog Csonkamagyarországot!

A megüresedett gávai kerületben gróf Csáky Károly honvédelmi miniszter a minap tartotta programbeszédét, amelyben felölelte az ország jelenlegi helyzetét s megmutatta azokat az irányokat, amelyek felé ma törekednünk kell. Mindenekelőtt egy közelebbi célt kell elérnünk s ha ennek birtokába jutottunk, akkor azután dolgozhatunk a továbbiak kivitelén.

Csonkamagyarországot kell mindenekelőtt boldoggá tennünk s ha itt egy meglegedett, anyagi és szellemi jólétben élő nyolc milliós nemzet van, már közelebbfekvő kérdés a régi Nagymagyarország boldogsága is.

Az állam jóléte a polgárság erején épül fel s nagyon helyesen mondotta gróf Csáky Károly honvédelmi miniszter, hogy ma a politikának nagyobb hivatása alig lehet, minthogy a nemzet anyagi jólétén fáradozzon.

A kormánynak ma nem az a célja, hogy egyes társadalmi osztályokat s külön-külön egyes embereket juttasson meglegedett élethez, mert ő az egész nemzet egyetemességének boldogságán dolgozik.

Igaza van a honvédelmi miniszternek, hogy a magyar nemzet konszolidáció, békesség és munka után sóvárog. A kormány lefektette ezeknek az alapjait s most már ügyes és tervszerű vezetés mellett bizvást várhatjuk, hogy az elközelgő esztendőök meghozzák a verejtékező munka gyümölcsét.

Ezalatt is résen kell azonban állanunk, mert tévedés azt hinni, hogy a rombolás szelleme teljesen elvonult Csonkamagyarország területéről. Ezek a lelketlen destruktörök meglapulva huzódnak meg még ma is s földalatti machinációjukkal működésben vannak. A kormányzat éber szeme azonban figyelemmel kíséri működésüket s ha kell elevenükre tapint.

Ezeknek az elemeknek nem érdekük a meglegedett, boldog Magyarország, mert ők ilyen körülmények között kámforra válva tűnnek el a semmiségben. Éppen ezért helyeseljük a honvédelmi miniszter szavait és egyben a kormány intencióit, hogy Magyarországon mindaddig, amíg a gazdasági kérdések régi medrükbe nem kerülnek, egy kérdés legyen a politika homlokterében: a kenyérkérdés.

Ennek érdekében a kormány ma már nagy dolgokat vitt végbe. Pénzünk stabilizációja folytán eljutottunk végre oda, hogy a polgárság tudja, miért dolgozik, látja munkája gyümölcsét, tőkét gyűjthet s vagyonát munkájához mértén gyarapíthatja.

A kormány nem jelszavakon lövögolva hirdeti, de a tettek mezején vallja, hogy minél többet kell termelnie ennek a nemzetnek, mert ellenkező esetben nem nyílik más lehetőség számára, hogy maradandó életerőre kapjon.

Lehetőséget kell nyújtani mindenki számára, hogy dolgozhasson, a középosztálynak éppugy, mint a kereskedő, iparos és a földművestársadalomnak. Különösen életkérdése ennek a nemzetnek, hogy a magyar föld,

amelyik minden jólétnek a szülőanyja, legjobban megmunkálva termelhesse.

A földreformot a kormány legjobb intenciótól vezettetve kívánja végrehajtani s már most is nagyon sok törpebirtok hirdeti a földreform sikeres eredményét s hirdetik a boldog meglegedést azok a tűzhelyek, amelyeket újonnan építettek azokon a házhelyeken, amelyeket a jelenlegi kormány törvénye hasított ki.

Ezzel a programmal lépett gróf Csáky Károly honvédelmi miniszter a gávai kerület polgárai elé, amely program az egységes keresztény kisgazda és földműves pártnak is programja s amelyet megvalósítani kíván a kormány, hogy időnap előtt elérjük azt a szándékunkat, hogy Magyarország megcsonkított formájában boldog és meglegedett legyen.

Megjött a felelet

gyorsabban, mint hittük volna. Azaz, hogy nem is volt ez felelet, csak folytatása annak a sok-sok kegyetlenségnek, jogtiprásnak, arculcsapásnak, ami két év óta odaát folyik a trianoni határon. Nem új, nem is régi, mindennapos dolog. Amit ezer éven át építettünk kulturában, a barbár erőszak mindennap leüti egy darabját.

Magyar képviselő a fórumról kiáltotta oda, hogy nem igaz, az oláhok nem nyomják el a keresztény magyarokat. Nos ezek az oláhok csattanóan megadták rá a feleletet. Soha jobbkor meg nem történhetett volna a szásvárosi imaház elrekvirálása. Előbb a templomukat vették el, azután az imaházukat. Odaát még imádkozni sem szabad. Vagy fél a gyáva oláh lelkiismeret, hogy az az imádság mégis megostromolja az eget? Ne féljen. Mi ideát nyugodtan alszunk, nem fáj már nekünk semmi, a mi arcunkból kihaltak az idegszálak, nem tudunk pirulni, a szemünkre sötétség ereszkedett, semmit se látunk, a szívünk rég eldurvult és semmit se érzünk. Nyöghetsz odaát jó magyarom, türelmes székeléym, a fájdalomad nem a mi fájdalmunk, mi majd odakiáltjuk hóhéraidnak, hogy csak tovább, mi semmit sem hiszünk onnan tulról, semmi sem igaz.

Ilyenkor mondom azt, hogy nagyon szégyenlem magam. Hát már ahhoz sem értünk, hogy kiállva a fórumra, téglával üssük a mellünket s úgy dörögjük hazafiasságunkat? Most, amikor megalázottságunkban minden idegünknek táncolni kellene és minden magyar sóhajtásra akkorát kellene szisszennünk, hogy Európa bevattázott füle is meghallja, most is így viselkedünk?

Nem akarom elhinni, hogy ez komolyság volt. Nem is merem elhinni. Politikai csaták meggondolatlan elszólása volt, semmi egyéb. De a meghurcolt magyarság testén egy új sebet ütött. Nagyot és veszedelmeset. Mehettek ezentul panaszra nyugat felé. Ti mondtátok, hogy semmisem igaz.

Nem is ez az elszólás itt a lényeges, hanem a nemzeti öntudatnak és hazafias érzésnek az a hiánya, melyből egy ilyen elszólás megszülethetik. Most ha Budai Dezső képviselőben van egy csöpp érzés hazája és rabságban sínylőddő testvérei iránt, ha olvassa az ujságokban napról-napra az oláhok vad brutalitását, akkor ilyet nem mondhat. Vagy sokáig aludt Rip Wan Winkle-ként az erdő mélyén és semmiről se tud.

Magyarom! fel kell ébredned ezer éves álmodból, meg kell tudnod, hogy mi történik körülöttem. Ha nem szeretted az ezer éves nagy Hazát, szeretned kell ezt a csonka, nyomorult földet, mert sorsod s az Isten keze ide állított erre a darab földre, a Kárpátok medencéjébe. Ennek a földnek nagyrészét, kétharmadát elvették tőlünk, pedig mi csak úgy boldogulhatunk, ha ez a föld teljes egészében a miénk. Egy gondolatunk szabad csak, hogy legyen a történelmi Nagymagyarország. Amig ezt meg nem szereztük, hiábavaló itt minden erőlködés,

Lehetetlen, hogy becsukott szemmel menjünk el az események mellett. Nagy alkotásainkat török odaát darabokká s mooskolnak be mindent, ami nekünk szent volt. Mindennap bezárnak egy-két magyar iskolát, elszedik kultur-intézményeinket, a lakosság talpa alól a földet. Elrekvirálják a templomokat s ezer éves oltárokat szentségtelenítéssel meg bocsoruk sarával. A rengeteg vadjának külön dolga van most Erdélyben, mint a magyarnak. Kegyetlenül üldözött vad csak egy van most ott, a magyarság.

Hegedüs Lóránt haragszik a történésekre, mert tagadják az oláhok római származását. Pedig a Római birodalom minden gonosztevőjét a Fekete tenger partjára deportálták. Ezeknek az utódai csinálhatnak csak olyan „dögmadár” politikát, mint az oláhok. Orvul, galárdul oda-csapni, ahol hulla szagot érez: Bulgária, Magyarország, Oroszország.

Van az oláhnak egy mondása „Cine munte!” Emlék egyél! Magyaroknak csak egy kötelességük van most, mindent... mindent feljegyezni és semmit sem feledni. Sz. J.

Törvényjavaslat a pengőről.

A forgalomban lévő bankjegyekre rányomják a pengő és garas értéket.

Bud János pénzügyminiszter a nemzetgyűlés keddi ülésén benyújtotta a valutareformról szóló törvényjavaslatot. Címe: Törvényjavaslat a pengőérték megállapításáról és az ezzel összefüggő rendelkezésekről.

Az első fejezet így kezdődik: „A koronaérték helyébe új érték lép. Az új érték aranyérték. Számolási egysége a pengő. A pengő 100 garasra oszlik.”

A továbbiakban többek között a következőképpen rendelkezik a törvényjavaslat:

Az értékpénzt alkotó aranyérmék kilencszázezredrész aranyat és százezredrész aranyötvözetveretet tartalmaznak. Egy kiló ötvözött aranyra 3420 pengő, következésképpen egy kilogramm finom aranyra 3800 pengő esik. Aranyértékpénzül 10 pengős és 20 pengős érmekeket vernek. Egy kilogramm ötvözött aranyból 171 darab 20 pengős vagy 320 darab 10 pengős érmét vernek.

Ez aranyérméknek a képlapján Magyarországnak címert tartó angyalokkal és „Magyar királyság” körirattal ellátott címere és a veretés évfolyama, hátlapján virágékitéssel körülvet „Husz pengő”, illetve „Tíz pengő” értékjelzés lesz.

Karimájuk sima, diszitett széllel. A lapok pereme emelkedett és azon belül gyöngysor vonul végig. A 20 pengős aranyérme átmérője 20 milliméter, a 10 pengős aranyérme átmérője pedig 18 milliméter.

Ezután a javaslat az érmék verésére vonatkozólag tartalmaz rendelkezéseket. Kifejti továbbá, hogy az aranyérméket úgy az állam, mint a magánosok számlájára verik. Közli a verési díjakat. Koronát ezentul nem szabad verni.

A Magyar Nemzeti Bank aranyrudakat bankjegyekre bármikor tartozik beváltani. Az említett aranyérméken felül vernek még: ezüsből egy pengőst, nem nemesféméből 50, 20, 10, 2 és 1 garasost.

Ezüstérmét mindössze 50 millió pengő névértékben lehet verni, nem nemesféméből mindössze 30 millió pengő árát. A továbbiakban meg van határozva ezeknek az összetétele.

A következő fejezet a pengő-értékben való kötelező számításról rendelkezik. Eszerint a koronában való kötelező számítás helyébe 1927 január hó elsejétől kezdve a pengő értékben való kötelező számítás lép életbe. A koronának pengőre való átszámításánál 12500 koronát egy pengőnek kell számítani. Ha ilyen átszámítás történt eredményez, a félgarast, vagy az ennél nagyobb törtet egész garasnak számítják, a félgarasnál kisebb törtet pedig nem számítják.

1927 január elsejétől kezdve minden közhatalóság pengőben számít, ellenben a határvámilletékek megszámlálásra vonatkozó szabályokat ez nem érinti.

1927 január elsejétől kezdve a kereskedők kereskedelmi társulatok könyveit is, a leltárt

és a mérleget hasonlóképpen és minden egyéb üzleti feljegyzést pengő névértékben kell vezetni. De meg van engedve, hogy már korábban is ily módon vezessék a könyveket.

A pénzügyminiszter most intenzíven foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy az esetleges visszaéléseket miképp gátolhatná meg. Már is elhatározták, hogy hivatalos tabellát fognak kiadni, melyek a közforgalomban segédkönyvül használhatók legyenek.

Ezenkívül, mint értesülünk, most azzal a tervvel foglalkoznak, hogy az összes forgalomban lévő bankjegyeket felül fogják bélyegezni. Nevezetesen ki fogják jelölni azt a központi hivatal, amely ezt a műveletet végzi és ez a hivatal minden eléje kerülő bankjegyre rányomja, hogy hány pengőt és garast ér.

Veszélyben a polgári iskola.

Alig, hogy a kapui megnyitak, máris arról kell számolnunk, hogy veszélyben van ezen legujabb keletű kulturintézményünk. Nem azért, mert nem volna elég növendéke, tudomány-szomjas növendék az van elég, hanem mert nincsen annyi anyagi ereje, hogy tisztességgel élhessen és taníthasson.

Az iskola igazgatósága 100,000 K.-ban alapította meg a tanulók havi tandíját, ami nem is olyan kis összeg, ismerve a község lakossainak teherbíró képességét. Ennek a községnek lakói nagyobb számban szegény emberek, akiknek még a látszólag nem nagy összegű 100,000 K. is sok. Így történt, hogy a legszegényebbeknek még ebből a 100,000 K.-ból is el kellett egy részét engedni, hogy tanulhasson. Nem tudjuk pontosan, hogy mennyi a tanulók által havonta fizetendő tandíj, annyit azonban tudunk, hogy az korántsem fedezi az iskola kiadásait, — a tanárok fizetését, téli fűtést, házbért s egyéb kiadásokat. Most ilyen körülmények között két lehetőség van, vagy támogatja és anyagi zavarából kiemeli az intézetet az, akinek ez elsősorban kötelessége, a község, vagy kénytelenek lesznek a tanárok szelnek eresztetni növendékeiket, bezárni a kapukat s istenhozzádot mondani egy jobb sorsra érdemes intézménynek.

A számítás igen egyszerű. Tanár nincs, aki idealizmusból tanítson, annak fizetés kell, ha fizetés nincs, akkor nincs tanár, ha tanár nincs, akkor nincs polgári iskola, mert 2—3 tanár sem örölheti fel idegeit és egészségét heti 40 órában csupán azért, hogy Mindszentnek polgári iskolája legyen.

Ha valahol szükség van iskolára, úgy Mindszent az a hely. A multak bünei még élénk emlékezetben vannak, s ha azt akarjuk, hogy az a jövőben meg ne ismétlődjék, ha anyagilag nem tudunk ezen a népen segíteni, kulturát kell neki adnunk. Az nem érv, hogy a nagyapánk se járt polgári iskolába, mert vasuton se járt, se gőzhajón, mégis ki merné tagadni ezek létjogosultságát? Igenis nagy szükség van rá, mutatja az mindennél jobban, hogy közel 100 gyermek iratkozott be.

Hitványság, hogy most, mikor annyi sohajtozás után meg van ez az iskola, annyi ellensége van. Együgyű beugrások és komisz szándéku jelentések mentek napirenden ellene. De tudunk sohajtozni utána, mikor nem volt, s csalódnánk most önmagunkban, ha nem volna közöttünk hitvány, aki alattomban ellensége.

Azonban a szellemnek s a kulturának győzni kell minden áron. Néhány kis ocsarló nem árt, az iskola megmutatja, hogy dicséretes igyekezettel felel meg feladatának. De a karja alá kell nyulni, emelni és támogatni kell a kezdés nehézségein át. Az iskola iránti szeretetből, ne kérjen tandíjmentességet vagy kedvezményt, aki, ha erőfeszítéssel is meg bírja azt fizetni. A község pedig — hála Istennek — most milliárdos vagyonok és közpénz felett rendelkezik, ne legyen szűkmarku, adja meg azt a minimális összeget, ami a fenntartáshoz szükséges. Utóvégre az a községi vagyon az adózók filléreiből gyűl egybe, s az adózóknak joguk van ahhoz, hogy ilyenkor abból, amit kiszortak, valamit vissza is kapjanak. Azoknak a gyermekei vannak ott, akik a község vagyonát összehordták.

Hisszük, hogy anyagi kérdéseken nem fog ez az iskola összeomlani, ha gyors segítség még idejében megérkezik hozzá. Mert, ha ez nem így lesz, ha egy meglevő kulturintézményt fukarságból, néhány nyomorult garas miatt elhagynánk pusztulni, szégyen a fejünkre és annyi átok, ahány világhosszra törekvő magyar lélek marad emiatt a sötétben.

Az új pénzegység bevezetése és az adózás.

Minthogy az egyenesadók aranyban vannak megállapítva, a legkülönbözőbb kombinációkkal találkozunk arra nézve, hogy milyen helyzet fog beállani az adózásban az új pénzegység bevezetésével? A kalandos kombinációk sorában akadt olyan is, amely az egyenesadók tizennégy százalékos mérsékléséről számol be, annál fogva, hogy az új pénzegység tizennégy százalékkal kisebb, mint az aranykorona értékének megfelelő mai papirkoronaösszeg. Az ilyen fantasztikus elképzelésekkel szemben figyelmeztetjük az adózó közönséget, hogy az új pénzegység bevezetésével kapcsolatban az adóteher mérséklése miatt örvendezni semmi oka nincs.

Az egyenesadóbevétel aranykoronában van előíranyozva, a kivetés is aranykoronában történik és a most folyó költségvetési évben, amely 1926 június 30-ig tart, az egyenesadózásban az új pénzegység bevezetése semmi nemű változást előidézni nem fog. A már kivett adók beszedése, valamint az ezután történő kivetés a pengő pénzegység életbeléptetése után is továbbra változatlanul aranykoroná- alapon fog megtörténni, aminthogy az állam kiadásai nem lesznek kisebbek azáltal, hogy a költségvetés aranykoronában előirányzott kiadásait az új pénzegység szerinti számításával és esetleg az új pénzben fogja a kormány folyósítani.

A vőlegény halála.

Elhagyta a menyasszonya. — A jegygyűrűjét belelőtte a szívébe.

Nem mindennapos körülmények közt végrehajtott öngyilkosságról kaptunk hírt a székelyföldről.

A székelykocsárdi Károly-szállóban különös módon lőtte magát szíven Billak Gyula csikszeredai magántisztviselő. Revolverének csővébe tette jegygyűrűjét és azt melléhez szoritva, úgy sütötte el a fegyvert, hogy a gyűrű a golyóval együtt hatolt a szívébe és azonnal megölte. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy alaptalan okok miatt tőle elválasztott menyasszonya nélkül nem tud élni. Nagy részvét mellett temették el. Holttestét nem boncolták fel s így a jegygyűrűvel körített golyó szívében maradt.

HIREINK

Halottak napján.

Mélabus Ószöm, arra kérlek:
Hadd haljak veled, én szegény.
A sötét téltől igen félek
S több tavaszra, ah, nincs remény!

Gyümölcsstelen, meddő fa voltam,
Pedig virágom volt elég...
De szép virágait lelkemnek
Rút vihara letördelék.

Jobb jövődre nincs reményem;
Emlékeim közt nincs öröm...
Jó Temető, készítsd a szállást:
Maholnap én is költözöm.

V. Máthé Pál.

— **Hősök emlékezete.** Néhány hóval ezelőtt, mikor az ibolyák, rózsák nyitak, az egész természet özön zöld színt vett magára, a kormány a nagy háboru halottainak emlékezetül Hősök emlékűnepe névvel nemzeti ünnepé avatta minden év május hónapjának utolsó vasárnapját. Méltó ünnepség keretében községünk lakossága is megünnepelte ezt a napot. Mint mikor a vándormadarak messze táj felé mentek, csüggedten hullanak alá a sárgult levelek s a késő őszi szél szomorúan fujdogál a temetői csendben, a község közönsége

ismét a háboruban elesett hősök emlékét tiszteli meg. Tudja mindenki, hogy van bőven, akinek drága emléke ezen a napon újra feltámad és sok szülő, feleség, testvér és árva fogja újra elsírni fájó könnyeit. Ott sorakoznak szép sorjában azok a kis földi púpok, amelyek mindegyike egy drága emberéletet takar. A sirok nem túlzottan gondozottak. Azoknak a szegény magyar fiuknak, akik messze szakadva az édes anyaföldtől, az operentias tenger mellett várják a magyar föltámadást, a sírjára nem igen kerül virág. Még vadvirág sem. Pedig bizony ezek a drága magyar vitézek legalább annyit megérdemelnének mitőlünk, a hazától, amelyért legdrágább kincsüket: életüket adták oda, hogy legalább halottak napján egy kis csokor virágot tegyünk le mindeniknek fehér keresztjére. Emlékezésünk virágából fonunk mi is koszorút a háboruban elesett, talán jeltelen sír alatt nyugvó szeretteink sírjára s mikor gondolatban végigjárjuk a rónákat, pusztaságokat, amelyen színes, piros virágokat látunk, melyekre a szívünk azt sugja, hogy a hazáért elesett hősök szívéből sarjadzott vértől ilyen pirosak, erős hitté válik bennünk az, hogy ez a kicsiny magyar föld újból nagy és hatalmas ország lesz s hogy a sírban nyugvó hősök nem haltak meg hiába, mert vérük hullásával pecsételték meg a mi sorsunkat, hazájuknak újból való felvirágozását. — Adja Isten, hogy úgy legyen.

— **Bucsuzó.** Gyengélkedésem miatt nem bucsuzhattam el személyesen s ezért most, midőn 24 évi itt lakás után elköltözöm e kedves községből, ezúton mondok „Isten hozzádot“ ismerőseimnek, barátainak, kedves tanítványaimnak. Isten áldja meg e község lakosait. Morvai Vilmos nyug. áll. isk. igazgató.

— **Ármentesítő Társulat alakult Csongrádon.** Csongrádról jelentik: Folyó hó 28-án, szerdán délelőtt tartotta alakuló közgyűlését a csongrádi Ármentesítő Társulat, amelynek célja, hogy Tiszaugtól egész Csongrádig a még szabályozatlan Tiszapartot gáttal építse ki és így mintegy 8000 holdnyi területet ármentesítsen, amelyet eddig csaknem minden tavaszi áradáskor hasznavehetetlenné tett a rakoncátlan folyó. Minthogy a város is érdekelve van, azért képviselőjében Kiss Endre dr. t. főügyészt és Kerekes Ferenc műszaki főtanácsost küldte ki.

— **Az új honvédségi főparancsnok.** Budapestről jelentik: A honvédség rendeleti közlönyében kormányzói kézirat jelent meg, amely vitéz Nagy Pál tábornokot, a honvédség főparancsnoki állástól felmenti és egyben érdemeit méltatja. A honvédség főparancsnokául Janky Kocsárd lovassági tábornokot szemelték ki, de ebben az irányban még nincs döntés.

— **Valorizálják az életbiztosításokat.** A közeli napokban Bud János pénzügyminiszter benyújtja valorizációs törvényjavaslatát és ebben szó lesz az életbiztosítások valorizációjáról is. Az elterjedt hírek szerint a pénzügyminiszter a német valorizációs törvényt követi az életbiztosítások felértékelésénél. A javaslat ugyanis a valorizált összegnek a kifizetésére bizonyos haladékat enged a társaságoknak. Minthogy Németországnak az ottani valorizációs törvény szerint csak tíz év múlva kell megkezdeni az életbiztosítások valorizált összegének kifizetését, minden valószínűség szerint nálunk is így fog intézkedni a pénzügyminiszter javaslatára. A javaslat csupán a belföldi biztosításokat választja külön a későbbi felértékelés céljaira, a külföldi biztosításokról egyelőre nem intézkedik, mert ez egyelőre sok nehézségekkel jár és csak nemzetközi megállapodásokkal lehet elintézni. A javaslat az 1921-ig, más verzió szerint 1922-ig kötött belföldi életbiztosítások komplexumát választja külön és csak ezeknél halasztja el a biztosító társaságok fizetési kötelezettségét. A javaslatot az egész magyar társadalom feszült érdeklődéssel várja és különösen nagyfontosságúnak tartja azért, mert ez az első lépés ahhoz, hogy viszakapja békeidőkben befektetett vagyonának teljes összegét.

— **Tizenhároméves menyasszony.** Pécsről jelentik: Érdekes esküvő volt október 20-án Csávoly községben. A menyasszony, Oszthelmer Rozália, mindössze 13 éves, de orvosi bizonyítvánnyal igazolta erre a szerepre való rátermettségét. Az esküvő megtartására az engedélyt a belügyminiszter megadta.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Haraszty Mihály ügyvéd — Dr. Péter Ernő, Csongrádvármegyei tb. főügyésze, szentesi ügyvéd irodájának volt vezetője — ügyvédi irodáját Mindszentben, özv. Wimmerné házában (Nagy Lajos vendéglője mellett) megnyitotta.

— **A Körös-tisza-marosi ármentesítő és belvizeszabályozó társulat** 1925 november 12-én délelőtt 10 órakor Hódmezővásárhelyen a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart következő tárgysorozattal: 1. A gyűlés megnyitása és a határozatképesség megállapítása. 2. A földművelésügyi minisztérium által felajánlott hosszú lejáratú kölcsön felvétele tárgyában hozandó határozat. 3. Jegyzőkönyv hitelesítésére megbízottak kiküldése. 4. A gyűlésterem átengedéséért köszönetnyilvánítás. Különösen fontos s községünk lakosságának minden rétegét, birtokost és földművest nagyon közelről érintő a második pont alatti kölcsön ügye. Ugyanis e kölcsön a társulat védműveinek megerősítése vagy újak létesítése céljából vétetnék igénybe. Amíg tehát egyrészt az árvédelem biztonságát szolgálja, másrésztől kubikosainkat munkához juttatja.

— **Baleset.** Varga János mindszei lakos, gazdálkodót és községi képviselőt, ugy neje szül. Kis Annát mult hó 29-én Szentesen baleset érte. Nevezettek ugyanis ügyes-bajos dolguk végzése végett említett napon bent jártak kocsival Szentesen, onnan haza jövet, még bent a városban egy libát hajtó ember a lovakat megütötte, mire azok megbokrosodtak és a kocsit a rajta ülőkkel együtt egy mély árokba borították. Mindketten megsérültek. Varga János hátán, mellén és karján szenvedett sérüléseket, de mégis olyan állapotban van, hogy Mindszentre volt hozható. Neje sérülése már súlyosabb természetű, egyik keze kificamodott, Szentesen van a közorházban gyógykezelés végett.

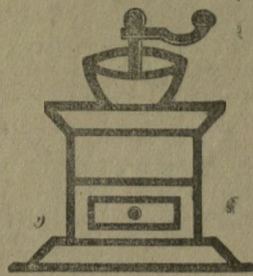
— **A békéscsabai Alföldi Bank botránya.** Békéscsabáról jelenti az MTI: Nagy feltűnést keltett Békéscsabán, hogy a rendőrség Márkus Pált, az Alföldi Bank igazgatóját csütörtökön őrizetbe vette. A rendőrségre ugyanis két feljelentés érkezett a bank igazgatója ellen. Az egyiket a gyulai Löwi és Társa fakeskedő cég tette 71 millió korona elikkasztása miatt, a másikat Farkas Antal békéscsabai lakos 60 millió korona sikkasztás címén. A rendőrség a könyvek átvizsgálása után megállapította, hogy a bank fedezetlen tartozásai megközelítik a 24 milliárd koronát. A rendőrség a bank és igazgatója ellen megindította az eljárást.

— **Esztergomban esodálatos események történének.** Esztergomból jelentik: Egy idő óta izgalomba tartja a hatóságot és a lakosságot egyaránt az az esemény, ami egy Plevágné nevű asszony 16 éves Rózsai leányának jelenlétében történt. Eleinte csak a ház lakói között terjedt el a híre annak, hogy a Rózsai leány jelenlétében befőttes üvegek és fődények, valamint más tárgyak röpködnek a szobában és a konyhában. Az edényekhez senki sem nyúl hozzá és maga a fiatal leány van a legjobban elképedve az eddig sohasem tapasztalt „csoda“ miatt. A ház lakói és a szomszédok szellemekről beszélnek, azt mondják, hogy Rózsai „földöntuli“ képességekkel rendelkezik, amely csak most mutatkozott rajta először. A szomszédban lakó rendőrtisztviselő a lármára átment Plevágék lakásába és az ő jelenlétében is megmozdultak a befőttes üvegek és az edények, közben a rendőrtisztviselő erősen megfigyelte a leányt, aki egy mozdulatot sem tett. Jelentésére detektívek mentek ki a színhelyre és az ő jelenlétükben is megismétlődtek ezek a jelenségek. Jelentésükben kiemelték, hogy a tárgyak és az edények csak akkor mozogtak, mikor a leány a tárgyak közelében volt. A leányt egyébként megvizsgálta a tisztviselő orvos is. Kihallgatása alkalmával igen nyugodtan, természetesen viselkedett és a tisztviselő orvos határozottan megállapította, hogy a leány egészen természetes, normális, hisztérikus tünetek rajta nem mutatkoznak és szuggeszcióról nem lehet szó.

— **Uj acélt fedeztek fel.** Szenszáción találmánya van egy svájci mérnöknek. Olyan acélt fedezett fel, mely a rendes acélnál 40 százalékkal könnyebb s 30 százalékkal olcsóbb, szilárdsága pedig elsőrangú.

— **Fejenként 75 aranykorona adó.** Hogy milyen súlyos adóterhek nehezednek a polgárok vállára, legjobban bizonyítja, hogy a statisztika szerint Magyarországon minden polgárra 75 aranykorona adó esik.

Ügyeljen bevásárlásainál

védjegyünkre!

Száll az ének szájról-szájra:
FRANCK-kávének
nincsen párja!

Térkép előtt.

Térkép előtt ülök
Búsan nézek rája;
Beh meg van szabdálva
Magyarok hazája.

Kiszabta Trianon
Ósi formájából,
Mint engem Jóska a
Parádés ruhából.

Vmp.

— **Lefejeznek egy 18 éves leányt Franciaországban.** Párisból jelentik: Évtizedek óta most történt először, hogy a bíróság halálra ítélte egy leányt Franciaországban. A leány, Germaine Lefevre, még csak 18 éves. Az a bűne, hogy a cseni városligetben lelőtt egy katonát, akivel viszonya volt. A katona nem halt meg mindjárt, de eszméletét veszítette. A leány, hogy biztosabban meghaljon, kivette a katona zsebkését a zsebéből és felvágta vele a katona mindkét kezén az ütőket. Amikor a katona meghalt, a katona holtteste mellé letette a fegyvert és egy cédulát írt, amelyben a katona nevében közli a rendőrséggel, hogy öngyilkosságot akar elkövetni. A cseni törvényszék nemcsak bűnösnek mondotta ki a leányt a gyilkosságban, hanem elhatározta azt is, hogy kegyelemre nem ajánlja és ezek után a 18 éves leányt le fogják fejezni.

— **Aki pubifrizurát hord, bajuszt kap és megszőrösödik.** Párisból jelentik: Dr. Henry Beaulieu, a kiváló dermatológus, feltűnést keltő tanulmányt tett közzé, amely a pubifrizura divattal foglalkozik szigorúan tudományos szempontból. Ennek a divatnak — irta többek között — olyan következményei lesznek, amelyenkről a nők ma még alig álmodnak. Részletesen kifejti, hogy nem véletlen az, hogy a férfiak testén a szőrözöt dusabban hajt ki, mint a nők testén. A férfi arca, melle s láb-szára legtöbbször erős hajjal van borítva. Ez a körülmény szorososan összefügg azzal, hogy a férfiak következetesen rövid hajjal viselnek a fejükön. Hosszas kísérletet arra engednek következtetni, hogy a test bizonyos mennyiségű hajjal hajt ki magából. Ha ennek a mennyiségnek jórésze a fejre koncentrálódik, akkor a test többi részén csak igen satnyán jelentkezik a haj. Ha azonban a fejet megszabadítják a hajtól, amint a férfiak évszázadok óta cselekszik, akkor a test többi részén mulhatatlanul jelentkezik e megfelelő hajzat. Azok a nők, akik a divatnak engedve, pubifrizurát viselnek, legyeknek elkészülve rá, hogy előbb-utóbb az arcukon, az orruk alatt, az állukon és a mellükön ki fog ütközni a hajzat. Ez némelyiknél csak pehelyszerű lesz, de viszont akadnak majd olyan nők, akiknél a pehelyszerűség át fog csapni a szőrzetbe.

— **Használt ablakok** és egy ajtó jutányosan eladó a nyomdában. Az ablakok spalettásak.

— **Columbia** ablaktisztítóra felhívjuk a mélyentisztelt háziasszonyok figyelmét. Kezelése egyszerű. Használatával nagy takarékoság érhető el. Beszerzhető a »Hangya« boltban, Mindszenten.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: HORVÁTH ANTAL.
HORVÁTH ANTAL KÖNYV-ÉS NYOMDÁJA, Mindszent.

HIRDETÉSEK

Közzétételi díjak a következők:

Eljegyzés és esküvői értesítés	40000 K
Gyászjelentés vagy köszönetnyilvánítás	85000 K
Apróhirdetés 10 szög	9000 K
Hivatalos hirdetés egyhasábos soronként	1800 K
Nyílt-tér soronként	4000 K
Bírósági ítélet soronként	4000 K
Körök, egyesületek hírei, soronként	2000 K

Eladó cserépverőgép.

Egy cserépverőgép, teljesen jókarban levő, összes felszerelésével együtt olcsón eladó. A gép Mindszenten lesz átadva. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Mindszenten, Horváth Gyula-utcában 184 sz. a ház, nagy telekkel, mely áll 2 szoba, 2 konyha, 1 kamra, 1 üzlethelyiség — ma is jóforgalmu — miután 40 év óta fennáll, több melléképülettel együtt *f. é. november 8-án* szóbeli nyilvános árverésen, kedvező fizetési feltételek mellett *szabadkézből eladó*; addig is értekezni lehet a tulajdonossal: Löwy Imrével.

!! Sziogyártó üzlet megnyitás!!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **sziogyártó üzletemet**, vásártéri házuknál **megnyitottam**. Készítek elsőrendű bőrökből luxus-, ígás- és szántó lószerszámokat a legolcsóbb áron.

Javítások gyorsan és szakszerűen!

Szives pártfogást kér:

Hevesi Illés sziogyártó.

Szőnyegfonalak, libusa, északi és struccfonalak, D. M. C áruk, valamint az összes kézimunka anyagok, **gobelinek** nagy választékban. **Seelenfreund** kézimunkaüzlet, Szeged, Tisza L.-körút 48.

Tizedes mázsa, igen erős, majdnem új és egy igen keveset használt **rosta**, mely külön megrendelésre készült és igen finom szerkezetű, fele árán alul is eladó. Hogy hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Nemzeti Hitelintézet Rt.

szentesi fiókja
Szentes, Kossuth-tér 4.

Betéteket

magas kamatozás mellett fogad el.

Kölcsönöket

alacsony kamatlábbal folyósít, mindennemű pénzügyületet a leggyorsabban és legelőnyösebben lebonyolít. A m. kir. államvasutak hivatalos menetjegyirodája. Román és más vizumokat három nap alatt megszerez.

Telefon-szám: 36.

Mindszent részére megbizottunk: **Horváth Antal** nyomdatulajdonos aki szivesen ad a kölcsönt igénylőknek bővebb felvilágosítást.

Kölcsönök

folyósítása megfelelő biztosíték mellett **azonnal is!**

Hódmezővásárhelyi Gőzmalom Rt.

(Kun-malom), **Szentesi-uton, a vámkapuval szemben**. Értesítjük a nagyérdemű öröltető közönséget, hogy **gőzmalmunkat a legújabb rendszerű gépekkel felszereltük és teljesen magasórlésű**

múmalommá alakítottuk át

ugy hogy egy próbaörlés elegendő arra, hogy jó és szép lisztjeinkről bárki meggyőződhesen. Egyidejűleg a kása hántolást és az olaj-ütést is megkezdtük.

Malmunk állandóan üzemben van. Szives pártfogást kérve, vagyunk kiváló tisztelettel **Hódmezővásárhelyi Gőzmalom Rt.**

Lakás-változtatás.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy lakásomat III. ker. Hunyadi-utcaából

Szabadság-utca 203. szám alá helyeztem át

Szives pártfogást továbbra is kérve, vagyok tisztelettel:

Kadánicz Andrásné,
okl. szülésznő.

1-5

Hatóságilag engedélyezett butorraktár kiárusítás

Üzletem felosztása folytán raktáromon lévő összes háló-, ebédlő- és uriszoba butorokat jutányosan kiárusítom.

Braun Mihály butoráruháza,
Szeged, Kelemen-uca (Kup Gyula üzletével szemben).

Kereskedőknek

VACUUM

PETROLEUMOT
BENZINT
OLAJAT

Gazdáknak gazdasági gépeket legolcsóbb napi áron szállít

Lévai gépraktár

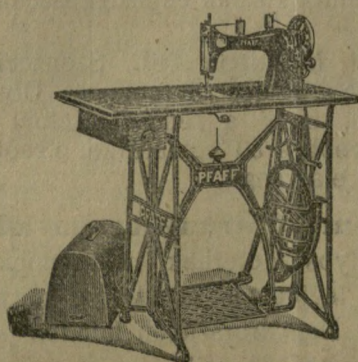
Hódmezővásárhely, Andrassy-u. 27.

Butorgyár

Szeged, Aradi-utca 6.
WIESNER S.

Mű- és keményfa-butorok

nagy választékban,
kedvező fizetési feltételek mellett is.

Családi Szabó Cipész

varrógépek

részletfizetésre

WELLISCH

gépraktárban **Szentesen, Kossuth-uca 6.**